

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Ricardo
Nazwisko: Estarriol-Saserras
Miejsce urodzenia: Gerona
Data urodzenia: 27-02-1937
Imię ojca: Ricardo
Imię matki: Maria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Ricardo Estarriol-Saserras – korespondent hiszpańskiego dziennika „La Vanguardia” - figuruje w aktach Wydz. V Biura Paszportów i Dowodów Osobistych MSW / Biura Paszportów MSW i Wydz. Paszportów KS MO z lat 1971-1986. W tych materiałach znajdują się: notatka służbowa zawierająca ogólną charakterystykę wyżej wymienionego cudzoziemca, karty E-15, kwestionariusze wizowe R. Estarriola-Saserrasa, urzędowa korespondencja oraz fotografie wyżej wymienionego. Za pismem z 16.06.1981 akta te zostały przekazane przez Wydział V Biura Paszportów MSW do Wydziału Paszportów KS MO w celu stałego dysponowania.	IPN BU 1268/8050 (N-136237).	
Meldunki operacyjne Wydziału II KW MO w Krakowie z 28 stycznia 1981 - skierowane do Departamentu II MSW - stwierdzają między innymi, iż Ricardo Estarriol-Saserras przebywał w Krakowie w dniach 24-25.01.1981. W rubryce dotyczącej planowanych przedsięwzięć SB zapisano: „kontrola operacyjna w czasie ponownego przyjazdu do Krakowa”.	IPN Kr 079/104 (162/K) t. 1.	

W dniu 12.06.1981 Ricardo Estarriol-Saserras, korespondent hiszpańskiego dziennika „La Vanguardia” w Austrii, Grecji i krajach Europy środkowo-wschodniej, został zarejestrowany pod numerem 65623 do Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia krypt. "Sęp" przez Wydział XII Departamentu II MSW. Od początku lat 1970-tych wyżej wymieniony dziennikarz przejawiał duże zainteresowanie problematyką państw bloku komunistycznego. W PRL posiadał szerokie kontakty z duchowieństwem i świeckimi działaczami Kościoła Katolickiego, a ponadto, jak zapisali funkcjonariusze SB, „posiada dotarcie do opozycji politycznej”. Funkcjonariusze kontrwywiadu podejrzewali, że Ricardo Estarriol-Saserras część zdobytych przez siebie informacji przekazuje zagranicznym służbom specjalnym. Dlatego też postanowili zdobyć materiały kompromitujące figuranta, które stanowiłyby podstawę do „nawiązania z nim dialogu operacyjnego lub innego wykorzystania operacyjnego albo politycznego”. W ramach działań operacyjnych planowano ustalić osoby będące źródłami wiadomości R. Estarriola-Saserrasa o PRL, a następnie pozyskać spośród nich tajnych współpracowników.

IPN BU 003273/1.

Akta Wydz. IV Biura „B” MSW zawierają m.in. zapisy wytworzone w związku z operacyjną obserwacją Ricarda Estarriola-Saserrasa - prowadzoną w dniach 28 i 29.09.1980. Te zapisy wskazują, że obserwację wyżej wymienionego prowadzono na wniosek Departamentu II MSW z dn. 26.09.1980. W uzasadnieniu stwierdzono, że Estarriol-Saserras jest podejrzewany o „nawiązanie kontaktów z działaczami grup antysocjalistycznych”. Celem obserwacji było ustalenie kontaktów figuranta ps. „Bery” (taki pseudonim nadano Estarriolowi-Saserrasowi). Materiały zawierają: zadanie prowadzenia obserwacji, arkusz ewidencyjny figuranta, dwa komunikaty z obserwacji, ustalenia dotyczące kontaktu Estarriola-Saserrasa oraz 4 fotografie wykonane przez funkcjonariuszy pionu obserwacji.

IPN BU 01220/10/462 t. 462 (56178/II).

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Ravioli” (nr rejestr. 49916) była prowadzona w latach 1982-1989 przez SB z Wydz. V-2 KW MOWUSW w Katowicach. Sprawę tę założono na podstawie donosu tajnego współpracownika SB - działającego w środowisku podziemnej „Solidarności”. Wg zapisów w aktach ww. SOR, z tym informatorem SB nawiązał kontakt obcokrajowiec, który zlecił mu zorganizowanie siatki działaczy „Solidarności”, która będzie produkować i kolportować ulotki skierowane przeciwko PRL. Obiecał mu również dostarczenie odpowiednich środków (radiostacja, powielacz i pieniądze). Prowadzenie tej sprawy zakończono w październiku 1989 „w związku z zaistniałą w kraju sytuacją społeczno-polityczną”. Ricardo Estarriol-Saserras występuje w treści dokumentów, w których funkcjonariusze SB powołują się na informacje uzyskane za pośrednictwem wymienionego TW (meldunki, donosy). Z tych materiałów wynika, że TW spotykał się z R. Estarriolem-Saserrasem. Według treści jednego z meldunków z 8.06.1982, Estarriol-Saserras przebywał na terenie KWK „Manifest Lipcowy”.

IPN Ka 048/672 (43744/II) akta, IPN Ka 0169/1586 (43744/2) mikrofilm.

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania krypt. "Babel" (nr rejestr. 74386) była prowadzona w latach 1983-1990 przez Wydz. II Dep. III MSW, a następnie przez Wydziały I i III Biura Studiów SB. Sprawa ta dotyczyła „zaangażowania [grupy osób] w działalność konspiracyjną prowadzoną w oparciu o aktywistów b[ylego] NSZZ >Solidarność< w powiązaniu z zachodnimi ośrodkami dywersji”. W tomie trzecim tych materiałów występuje Ricardo Estarriol-Saserras. Akta zawierają 3 meldunki informujące o tym, że wyżej wymieniony podczas pobytu w PRL w czerwcu 1982 rozmawiał z pracownikami KWK „Manifest Lipcowy”, a ponadto notatkę służbową funkcjonariusza SB zawierającą ogólną charakterystykę Ricarda Estarriola-Saserrasa.

IPN BU 0248/206 (55613/II) t. 3 akta, IPN BU 01228/2583 (55613/2) mikrofilm.

Ricardo Estarriol-Saserras – korespondent dziennika „La Vanguardia” - występuje w aktach Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. „Temida-5” (nr ewidencyjny 94966). Była to systematyczna operacyjna kontrola pracownicy ambasady Hiszpanii w Warszawie, a także jej niektórych znajomych i współpracowników, w tym Ricardo Estarriol-Saserrasa. SOR krypt. „Temida-5” była prowadzona od 3 grudnia 1988 i nadzorowana przez SB z Wydz. V Dep. II MSW (przy udziale Biura „B” MSW i innych jednostek) do połowy maja 1990. Zakończono ją z powodu zakończenia pracy w ambasadzie w Warszawie i wyjazdu z Polski ww. Hiszpanki. W tych aktach i zapisach SB występują czterokrotnie wzmianki dot. Ricardo Estarriol-Saserrasa. Jedna z nich brzmi: „Z posiadanych informacji wynika, że ci trzej dziennikarze [w tym Ricardo Estarriol-Saserras] są wykorzystywani przez figurantkę m.in. do przewożenia pewnych informacji i materiałów do Hiszpanii. Na terenie kraju również odnotowano przepływ informacji oraz konsultacje między wymienionymi”.

IPN BU 003090/232/CD (55627/II), IPN BU 003189/212/CD, IPN BU 003273/797.

Figuruje w zbiorze dokumentów wytworzonych przez Departament I MSW (m.in. opracowania, meldunki i szyfrogramy) w latach 1981-1989. Materiały te dotyczą działającej w ramach Kościoła rzymsko-katolickiego Prałatury Świętego Krzyża i Opus Dei oraz amerykańskiej centrali związków zawodowych – American Federation of Labor and Congress of Industrial Organisations. Akta zawierają też notatkę informacyjną (z 9.12.1987) sporządzoną przez dyrektora Departamentu I MSW dla przedstawicieli najwyższych władz PRL. Pismo to dotyczy statusu, struktury i działalności Opus Dei. W tym dokumencie występuje dziennikarz R. Estarriol-Saserras, który m.in. w latach 1981-1982 przebywał na terenie PRL. Według treści pisma, wymieniony „nawiązał szereg kontaktów w środowiskach opozycyjnych m.in. wśród działaczy b[ylego] KSS-KOR, KPN oraz doradców b[ylej] >Solidarność<”, a ponadto ze świeckimi działaczami i duchowieństwem Kościoła rzymsko-katolickiego.

IPN BU 0449/32 t. 6 (J-18159).

W roku 1986 Ricardo Estarriol-Saserras – korespondent hiszpańskiego dziennika „La Vanguardia” – został odnotowany w kartotece Wydziału „B” KW MO w Katowicach jako "podejrzany o kontakty z obywatelami PRL".

Wpis na podstawie zapisu kartotecznego.

W styczniu roku 1989 Ricardo Estarriol-Saserras
został odnotowany w kartotece cudzoziemców
WUSW w Gdańsku. Wyżej wymieniony przebywał w
tym mieście w dniach 20-21.01.1989. Tę informację
przekazano do SB z Wydziału II WUSW w Gdańsku.

Wpis na podstawie zapisów kartotecznych.